

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 6 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečni a naročnina 6.— lir, za inozemstvo 15.20 Lir
 EKSKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglašje iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
 UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
 Računi pri pošto čekovnem zavodu:
 Ljubljana št. 10-351
 CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
 estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Incessantemente contro Malta

Nuove gravi distruzioni nelle basi aeronavali dell'isola —
Nove apparecchi avversari abbattuti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 24 aprile il seguente bollettino di guerra n. 692:

Sul fronte cirenaico scontri a noi favorevoli di elementi esploranti. Un »Blenheim«, precedentemente danneggiato e costretto ad atterrare oltre le nostre linee, veniva raggiunto e incendiato da un nostro ricognitore.

Velivoli avversari hanno bombardato Bengasi dove si contano due morti e due feriti tra la popolazione musulmana.

Su Malta nuovi poderosi attacchi sono stati condotti da importanti formazioni aeree e nuove gravi distruzioni causate nelle

basi aeronavali dell'isola. In combattimenti con la caccia germanica l'aviazione inglese perdeva cinque »Spittfire« e un »Hurricane«.

Il nemico ha compiuto la notte passata una duplice incursione su Comiso senza peraltro far danni ne vittime. Due dei bombardieri partecipanti all'azione sono stati colpiti e abbattuti dall'artiglieria della difesa contraria nei pressi di Vittoria e nei dintorni di Acato.

Bombe sganciate sull'abitato di Vittoria (Ragusa) hanno ferito una bambina e danneggiato alcuni fabbricati.

Neprestano nad Malto

Novo hudo razdejanje med letalskimi oporišči na otoku
Devet sovražnih letal sestreljenih

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 24. aprila naslednje 692. vojno poročilo:

Na cirenaškem bojišču za nas ugodni spopadi izvidniških elementov.

Neko letalo tipa »Blenheim«, ki je bilo poprej poškodovano in prisiljeno, da je pristalo za našo bojno črto, je neko naše izvidniško letalo napadlo in zažgalo.

Sovražna letala so bombardirala Bengazi, kjer sta bila dva mrtva in dva ranjena med muslimanskim prebivalstvom.

Večje skupine letal so izvršile nove močnejše napade na Malto in povzročile nova razdejanja na letalskih in pomorskih oporiščih otoka. Angleško letalstvo je v

spopadih z nemškimi lovci izgubilo 5 letal tipa »Spittfire« in 1 tipa »Hurricane«.

Sovražnik je pretekle noč izvršil dvojni letalski napad na Comiso, ne da bi sicer povzročil niti škode niti žrtev, topništvo naše protiletalske obrambe pa je v bližini Vittorie in v okolici Acata zadelo in sestrelilo dva izmed bombnikov, ki so se udeležili te akcije. Bombe, ki so bile odvržene na kraj Vittoria (Ragusa), so ranile eno deklico in poškodovale nekaj poslopij.

Ponesrečeno sovražno letalo

Tetuan, 25. aprila. s. Iz Ceute poročajo, da je angleško izvidniško letalo, ki se je dvignilo iz oporišča v Gibraltaru, treščilo v morje in se potopilo.

Sijajen letalski podvig na vzhodni fronti

Z vzhodnega bojišča, 25. aprila. s. Na ruski fronti je eskadrila italijanskih letal napadla v nizkem poletu sovražno letališče in je na njem razdejala in zažgala 9 aparatov. Vsa italijanska letala so se vrnila na svoje oporišče.

Z vzhodnega bojišča, 25. apr. s. Letalske sile italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji so ojačile svoje operacije, čim so se vremenske prilike izboljšale, in sedaj ne dajo več miru sovražniku. Tudi večer so izvedla sijajne operacije, ki spadajo povsem v okvir njihovega sistematičnega delovanja. Skupine lovskih letal so nenadno v prvih jutranjih urah napadle sovražno letališče in so kljub ostrmu odporu proti-

letalskega topništva uničile na letališču 7 aparatov tipa »Rata« in dve enomotorni letali, katerih tipa ni bilo mogoče dognati. S strojinami so poškodovale tudi nekaj motornih vozil na letališču.

Popolne je druga skupina letal, ki jih je spremljalo tudi nekaj izvidniških aparatov, na izvidniškem poletu dognala, da je ostalo na omenjenem letališču še eno motorno letalo. Letalo so se takoj pognala proti njemu in ga s strojinami uničila. Tako je bilo v celoti razdejanih 9 sovražnih aparatov in poškodovanih nekaj motornih vozil. Vsa italijanska letala so se brez izgub vrnila na svoje letališče.

Proslava Praznika dela v Dalmaciji

Rim, 25. aprila. s. Guverner Dalmacije je poslal Duceju naslednjo brzojavko:

»Med velikimi svečanostmi, ki so bile prirejene ob priliki Praznika dela dne 21. aprila po vseh krajih Dalmacije, je posebej omembe vredna ustanovitve pokrajinskega sveta za korporacijsko gospodarstvo v Splitu. To je prvi pokrajinski gospodarski svet, kar jih je bilo ustanovljenih na anektiranem ozemlju. Sestavljen je iz štirih sekcij, kmetijske, industrijske, gozdne in pomorsko-trgovinske. ter šteje 112 članov. Med njimi je 43 delavcev in 43 delodajalcev. Članji sveta, vsi meščani iz Splita, so se udeležili ustanovitvene seje v celoti in so pokazali, da so spoznali politični, socialni in gospodarski pomen institucije, ki ste jo Vi ustvarili. Delovne sile v Splitu so se resno in navdušeno lotile dela in tako podale dokaz svoje solidarnosti z Vaso vlado, ki jih dan za dnem rešuje oblasti, ki jo je svoj čas komunistična stranka s terorjem izvajala nad njimi. Večraj je bil podan nov dokaz tega duhovnega stanja, ko so delavci v ladjedelnicah, ki so bile svojčas komunistična trdnjava, z navdušenjem sprejeli zastopnike oblasti. Manifestacija je bila povsem nepričakovana. 800 delavcev je spontano hotelo počastiti slavno padle borbe z enominutnim molkom. ki ga je odredil neki delavec. in z manifestacijo za Vas. Po navdušeni manifestaciji kmetov v Zari pred 9 dnevi, je sedaj tudi množica delavcev v Splitu izpričala, kako veliko delo je tu opravil fašizem v smislu Vaših navodil.

V Zari smo ustanovili prvo delavnico za predelovanje lupin in ribjih ostankov. v Trogiru novo ladjedelnico. Danes se je pričela gradnja prvih 9 motornih čolnov za našo mornarico. Nadaljnjo veliko ladjedelniško delavnico smo zgradili na Korčuli, v kateri je bilo pred nekaj tedni naročenih prvih 7 motornih čolnov. Tovarne cementa so po dolgem delu tovariša Scarpottija podesetorile svojo produkcijo. V delavnicah za zlitine železa v Šibeniku in v tovarni aluminija v Leskovcu prav tako polje delo v najvišji meri. To naj bo dar fašizirane Dalmacije stvaritelju blaginje domovine.

Rojstni dan admirala dr. Raederja

Berlin, 25. aprila. s. Vsi listi objavljajo daljše članke o velikem admiralu Raederju ob priliki njegovega 66. rojstnega dne. Listi poveljujejo njegove vojaške in poveljniške sposobnosti ter opozarjajo, da je bil admiral Raeder imenovan za vrhovnega poveljnika nemške vojne mornarice že leta 1928 in da je vse svoje življenje zvesto služil nemškemu vojnomu brodogradu, ki se je po njegovi zaslugi v zadnjih letih razvil po svoje sedanje visoke stopnje.

Novi madžarski propagandni minister

Budimpešta, 25. aprila. s. Eksc. Antal, ki je bil imenovan za novega madžarskega propagandnega ministra, je večeraj prevzel svoje posle in je ob tej priliki izjavil, da smatra za svojo najvažnejšo nalogo utrditelj notranje fronte ter valorizacijo moralnih in političnih idej naroda. Madžarski narod predstavlja trdno enoto, je minister izjavil, in bo znal na pravi način izpolniti ne samo svojo težko vojno misijo, marveč tudi naloge, ki mu bodo dane v okviru nove Evrope.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Počitniške kolonije za milijon otrok

Rim, 25. aprila. s. Program za poletno pomoč, ki jo bo organizirala Stranka v prihodnjem poletju, poroča med drugim, da se bo ustanovilo 7.183 počitniških kolonij. 85 kolonij bo trajnih. V teh kolonijah bo našlo prostora 1.018.688 otrok.

Rooseveltova borba proti inflaciji

Buenos Aires, 25. aprila. s. Predsednik Roosevelt je odredil, da se avdicione pri nje mskirajo na skrajno nujni čas za ta teden, tako da mu bo ostalo dovolj časa za poslednji pregled protinflacijskega programa, ki ga namerava predložiti v razpravo kongresu prihodnji teden.

Kmetijska mobilizacija v Bolgariji

Sofija, 25. aprila. s. Novi kmetijski minister je izjavil, da bo vlada zastavila vse sile za čim večje ojačanje bolgarske kmetijske produkcije. Sedanja vojna se ne vpljuje le z orožjem, marveč tudi s proizvodnjo. Sleherni kilogram žita ima svoj pomen. Pozval je kmetovalce naj mobilizirajo za produkcijo vse svoje sile.

Vzroki angleških in ameriških porazov Ugotovitve angleškega ministra in angleškega novinarja — Porazi v Birmi so v glavnem posledica organizacijske nesposobnosti

Rim, 25. aprila. s. Londonski »Daily Mail« je objavil poročilo svojega poročevalca, ki je pribežal v Kalkuto iz Birme. V svojem poročilu obeležuje razloge neprestanih angleških porazov na osnovi razgovorov, ki jih je imel z mnogimi ljudmi iz vseh ljudskih slojev, v naslednjih točkah: 1. Neposobnost, da bi se dosegla premoč v zraku in bi se po letalstvu v zadostni meri podpirale čete na kopnem. 2. Nepojmljiva zmešnjava birokracije, ki vlada v civilni upravi in posebno v njenih odnosih z vojaško oblastjo, tako da gre v izgubo izredno mnogo časa. 3. Pomanjkljivo sodelovanje med posameznimi vrstami orožja, 4. Preveliko angleško zanašanje na lojalnost indijskega prebivalstva. 5. Popoln neuspeh angleške tajne službe. 6. Težave, ki so nastale pri oskrbovanju čet, ki se borijo v Birmi. 7. Nezadostna izvežbanost angleških čet v vojskovanju po džunglah. 8. Nesposobnost, da bi se rešil problem beguncev, ki v milijonih blokirajo zaledje in ovirajo zveze s četami v prvi bojni črti.

Rim, 25. aprila. s. Lord Beaverbrook je imel na nekem zborovanju v New Yorku govor, v katerem je analiziral krizo angleško-ameriške strategije takole: L. 1940 je bilo leto pomanjkanja tankov. Naslednje leto je primanjlovala letala, leta 1942 primanjkuje ladij, leta 1943 bo verjetno primanjlovala surovini. Ta Beaverbrookova obeležba podaja precej točno sliko realnega položaja. Lord Beaverbrook ni hotel obrazložiti vzrokov tega stalnega pomanjkanja, ki ga tipe plutokratske oborožene sile v tem ali onem pogledu. Vzrok pa je v resnici ta, da je strateška in taktična vojna iniciativa od prvega dne pa do danes stalno v rokah Trojnega pakta. Trojni pakt določa od leta do leta tip operacij in torej tudi tip orožja, ki se bo v enem ali drugem letu gradilo. Za plutokratske glavne stane je nastal nekaj začaran krog, ki postaja od leta do leta vedno bolj zapleten. Lord Beaverbrook napoveduje, da bo plutokracijam leta 1943 pričelo primanjlovati surovini. To pomeni, da bo angleško-ameriška strategija zadeta v svojem bistvu, da ji bo odvzeta teoretična možnost, da bi si izdelala vse potrebno orožje in strelivo. V tem primeru pa se ne bi zrušili samo londonski in washingtonski načrti, marveč bi zmanjkalo sleherne možnosti nadaljevati borbo tudi z najmanjšo nado v uspeh.

Tik ob ameriški obali potopljene ladje

Buenos Aires, 25. aprila. s. Severnoameriško mornariško ministrstvo je objavilo, da je bila ob zapadni obali južnega Atlantskega oceana torpedirana španska tovorna ladja srednje tonaže, ki je bila v službi Zedinjenih držav.

Buenos Aires, 25. aprila. s. Severnoameriško mornariško ministrstvo je objavilo, da je neka sovražna podmornica v bližini vzhodne ameriške obale s strehi iz svojega

topa potopila neko severnoameriško tovorno ladjo.

Lizbona, 25. aprila. s. V Lizbonu je prispele 12 brodomolcev z norveške petrolejske ladje »Knolle«. Rešila jih je portugalska ladja »Cunene« 11. aprila sredi Atlantskega Oceana. Eden izmed brodomolcev je Anglež, ostali so Norvežani. Vsi so ranjeni. Dveh reševalnih čolnov s petrolejske ladje, v katerih je bilo 22 ljudi, pa ni bilo mogoče rešiti.

Značilen molk

Tokio, 25. aprila. s. Zastopnik informacijskega urada vlade je v svojem razgovoru novinarjem opozoril na to, da severnoameriška vlada še ni izdala nikakega komunikeja o letalskem napadu na Tokio, ki je bil izvršen pretekle soboto. Očitno Washingtonu se ni uspelo priti v stik z ameriškim letalskim poveljstvom v vzhodni Aziji.

Agencija Domei pravi, da se najbrž nobeno ameriško letalo, kar jih je sedelovalo pri tem napadu, ni vrnilo na svoje oporišče.

Otok Panay očiščen

Tokio, 25. aprila. s. Japonske sile so dovršile svoje očistevalne operacije na otoku Panayu. Vse strateške točke ob obali so sedaj v japonskih rokah in uničeni so bili tudi oddelki sovražnika, ki so se umaknili v gore.

Brazilijska brez bencina

Buenos Aires, 25. aprila. s. Iz Rio de Janeiro poročajo, da je bilo izločenih iz prometa v Braziliji 80 odstotkov taksijev, ker je pričelo primanjlovati bencina. Položaj se je večeraj še bolj poslabšal, tako da je računati z današnjim dnem s tem, da v Braziliji ne bo več nobenega taksija v prometu.

Pomanjkanje telefonskega materiala v Ameriki

Buenos Aires, 25. aprila. s. Iz Washingtona poročajo, da je severnoameriška vlada prepovedala instaliranje telefonskih naprav na vsem ozemlju Zedinjenih držav, da bi se prišlo čim več kavčuka in cina, ki se uporablja pri teh napravah.

Seja japonske vlade

Tokio, 25. aprila. s. Ministrski svet je imel večeraj svojo redno sejo, na kateri je razpravljal predvsem o problemih, ki se nanašajo na ojačanje oboroževanja, na gradnjo novih ladij, na ojačanje japonske protiletalske obrambe in na oskrbo s surovinami za nadaljevanje vojne. Razpravljali so tudi o prehrani prebivalstva. Posebej je ministrski svet obravnaval vprašanje uvoza petroleja iz južnih pokrajin, ki so jih v zadnjih štirih mesecih zasedle japonske sile.

Nemško vojno poročilo

Veliki uspehi v Doneški kotlini — Pri Volhovu uničeni
sovjetski oddelki — Nove izgube sovražnega brodogradja —
V 10 dneh sestreljenih 161 angleških letal

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 24. apr. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo naslednje poročilo:

Na južnem odseku vzhodnega bojišča so bili doseženi veliki uspehi pri nemških napadnih podjetjih in sunkih udarnih čet na področju ob Doncu. Na morju pred Novorosijskim so bile z bombami poškodovane ena sovjetska petrolejska ladja in dva tovorna parnika.

Na severnem odseku bojišča je bila na volhovski fronti odrezana skupina sovražnih sil uničena v borbah, ki so trajale več dni. Bojna letala so napadla pristaniške naprave v Murmansku ter z bombami poškodovala tovorno ladjo. Pri očistevalnih operacijah v zaledju bojišča so madžarski oddelki uničili močno skupino boljševikov.

Na Laponskem so nemški planinski lovci odbili več sovražnih napadov in prizadejali nasprotniku hude izgube.

Na Sredozemskem morju so nemške podmornice potopile in izločile iz britanskega oskrbovalnega prometa dve prevoznici ladij s 13.600 br. reg. tonami ter tri obalne jadrnice.

Pri letalskih napadih v zaporednih valovih je bila vojaškim napravam v La Valletti in letališčem na otoku Malti prizadejana znova huda škoda.

Ob ameriški vzhodni obali in na Karibskem morju so nemške podmornice potopile 6 sovražnih trgovinskih ladij s skupno 35.000 br. reg. tonami. Neposredno pred neko severnoameriško luko je neka podmornica napadla vlačilec s tremi čolmi ter je s topniškim ognjem potopila vso vlačilsko kompozicijo.

Bojna letala so v pretekli noči bombardirala ter opustošila rušila in zažgala pristaniške naprave ob južni obali Angije.

Britanski bombniki so napadli v noči na 24. april stanovanjske okraje raznih krajev na obalnem področju severne Nemčije. Med civilnim prebivalstvom je bilo nekaj žrtev. Štirje bombniki, ki so sodelovali pri teh napadih so bili sestreljeni.

V času od 11. do 20. aprila je angleško letalstvo izgubilo 161 letal, od tega 46 na Sredozemskem morjem in v severni Afriki. V istem času je nemško letalstvo proti Veliki Britaniji izgubilo 25 letal.

Nadporočnik Ostermann je večeraj dosegel svojo 83. do 85. letalsko zmago.

S finskih bojišč

Helsinki, 25. aprila. s. Finsko vrhovno poveljstvo je objavilo v svojem snojnem komunikeju, da na nobenem finskem bojišču večeraj ni bilo posebnih vojnih dogodkov. V Aunuški ožini so finske čete očistile teren pred svojimi postojankami.

Angleški bombniki ne morejo nad Berlin

Berlin, 25. aprila. s. V pretekli noči so angleška letala odvrkla nekaj bomb na obalno področje severne Nemčije ter povzročila nekaj škode. Med prebivalstvom je bilo nekaj žrtev. Štiri sovražna letala so bila sestreljena. Ena samo izmed sovražnih bombnih letal se je približala nemškemu glavnemu mestu, a je bilo prisiljeno umakniti se izpred zapornega ognja nemškega protiletalskega topništva, tako da ni utegnilo odvrči nobene bombe.

Angleška letala nad Dansko

Kodanj, 25. aprila. s. Predzadnji noč so se angleška letala pojavila nad mnogimi danskimi kraji, niso pa odvrkla nanje nobene bombe. V Kodanju je bilo prebivalstvo dvakrat alarmirano.

Pogrečani danski mornarji

Kodanj, 25. aprila. s. Predsedstvo zveze danskih paroplovnih družb je objavilo, da pogrešajo od pričetka vojne do sedaj 650 danskih mornarjev, ki so pripadali danski trgovinski mornarici.

Poenostavljenje dohodnine v Nemčiji

Berlin, 25. aprila. s. Finančni državni tajnik Reinhardt je imel na zborovanju v Frankfurtu govor, na katerem je izjavil, da se bo odpravila davčna doklada na dohodek in da se bo zato znatno dvignila sama dohodnina. Na ta način se bo poenostavil sedanj sistem odtegljajev od plač in mezd, ki je povzročal finančni upravi precejšnje težave.

Vladarjeva zahvala zaslužnemu generalu

Rim, 25. aprila. s. Vel. Kralj in Cesar je poslal posebno pismo generalu Armijanskega zbora Eksc. Francescu Bertiniju, ki je te dni opustil nadaljnje službovanje, ker je dosegel starostno dobo. Vladar mu je izrazil svojo prisrčno zahvalo za zaslugete, ki si jih je pridobil z Vojsko v mirnem in v vojnem času. Izrazil mu je svoje spoštovanje in svoje najboljše želje.

Eks. Cavallero obišče Zagreb

Zagreb, 25. aprila. s. Listi poročajo, da prispe danes v Zagreb načelnik italijanskega generalnega štaba grof Ugo Cavallero, da ob tej priliki vrne obisk maršala Kvaterniku, ki je bil pred kratkim v Italiji. General Cavallero bo za časa bivanja v Zagrebu gost maršala Kvaternika.

Najvišja odlikovanja za nemška poveljnika

Rim, 25. aprila. s. Na predlog Duceja je Nj. Vel. Kralj in Cesar podell veliki križ Savojskega vojaškega reda, najvišje italijansko-vojaško odlikovanje, velikemu admiralu Raederju, vrhovnemu poveljniku nemške vojne mornarice, in maršalu Keitelu, poveljniku nemških sil. Odlikovanj sta jima izročila po nalogu načelnika glavnega stana Eksc. Cavallera, italijanski vojski ataše v Nemčiji general Marrasa in italijanski mornariški ataše v Berlinu kapetan Deangelis.

Zvezni tajniki pri Duceju

Rim, 25. aprila. s. V Beneški palači se je zbralo pod vodstvom Duceja večeraj popoldne nekaj pokrajinskih fašističnih Zveznih tajnikov. Sestanku so prisostvovali tudi člani nacionalnega direktorija Stranke. Duceju so poročali pokrajinski tajniki iz Mantove, Brescie, Bergama, Sondria, Cremona in Varesa. Sestanek je trajal od 17. do 20. ure.

Obisk invalidov v Nemčiji

Berlin, 25. aprila. s. Večeraj je prispele v Berlin delegacija italijanskih vojnih invalidov pod vodstvom generala Baccarinija. Sprejeli so jo zastopniki italijanskega veleposlanstva ter nemških invalidskih organizacij. Delegacija se že del časa nudi v Nemčiji in je prepotovala več mest. Povsod je bila sprejeta tako od zastopnikov oblasti kakor tudi od prebivalstva nadvse navdušeno. Povsod je prišlo tudi do manifestacij za bratstvo obeh narodov v vojni.

Prvi japonski poslanik pri Vatikanu

Rim, 25. aprila. s. Snoči je prispele v Rim japonski pooblašeni minister pri Sv. stolici Ken Harata. Sprejeli so ga zastopnik vatikanskega državnega tajnika, prvi svetnik japonskega veleposlanstva pri Kvirinalu in druge ugledne osebnosti.

Kmalu po svojem prihodu je minister Harata sprejel novinarje in jih v svoji izjavi opozoril na odnose, ki že dolgo časa vladajo med Japonsko in Vatikanom. ter je dodal, da je ponosen na to, da je bil imenovan za prvega zastopnika Japonske pri Sv. stolici. Pri tem se zaveda velike odgovornosti za dovršitev nalog, ki so mu bile poverjene.

Priprave za volitve na Japonskem

Tokio, 25. aprila. s. Večeraj se je zaključila registracija kandidatov za splošne parlamentarne volitve. Kandidatov je 1080. Takih, ki prvič nastopajo v volilni kampanji, je 646. Dosedanjih poslancev je 376, poslancev iz prejšnjih zakonodajnih dob pa 67. Procent novih kandidatov znaša 60 odstotkov. To je tudi bistvena značilnost za tečajno volilno kampanjo. Družba za podporanje prestola je postavila 466 kandidatov, toliko, kolikor je poslanskih mest. Od 367 dosedanjih poslancev, ki vnovič kandidirajo, jih pripada 263 nacionalni službi, ki je sedaj največja politična skupina v parlamentu. 28 pokretu »Dokokai«, 27 pa zvezi za razvoj Azije; ostali pripadajo drugim manjšim skupinam. Družba za podporanje prestola računa, da bo izvoljenih 80 odstotkov njenih kandidatov. Za prihodnji ponedeljek je napovedala veliko zborovanje, na katerem bo govoril tudi ministrski predsednik.

Japonski napad na dve kitajski pokrajini

Sanghai, 25. aprila. s. Iz nevtralnega vi-ra se je izvedelo, da je 32 japonskih letal napadlo pokrajini Kijang in Ceking. Ta letala so bombardirala več krajev posebno v Kijangsiu. Letalski alarm v tej pokrajini je trajal ves dan.

Umik Kitajcev v Birmi

Rangkok, 24. aprila. s. Kitajsko vrhovno poveljstvo je izdalo izredni komunike, v katerem pravi, da so se kitajske čete na fronti v Birmi uspešno umaknile iz Loi-kaba.

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu veljavne od ponedeljka 27. t. m. zjutraj do objave novega cenika

Ljubljana, 25. aprila
Po dogovoru z zastopniki in zastopniki konzumentov, pridelovalcev in prodajalcev je mestni tržni urad Visokega komisarata spet predložil najvišje cene za tržno blago v Ljubljani ter jih je ta odobril. Z odlokom VIII/2 št. 2088/7 Visokega komisarata za Ljubljansko pokrajino veljajo za Ljubljano določene najvišje cene od ponedeljka 27. aprila 1942-XX zjutraj dalje, dokler ne izide nov cenik.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati so naslednje:

Zelnate glave na drobno izpod 10 kg 2 L; zelne glave na debelo 1.50 L; kislje zelje na drobno 3 L; kmečko kislje zelje 2.50 L; repa na drobno izpod 10 kg 0.75 L; repa na debelo 0.60 L; kislja repa 2 L; otrebljeno rdeče zelje 3 L; otrebljeni ohrovt 2.50 L, brstnat ohrovt 5 L; kole-rabice 3 L; rumena koleraba na drobno 1 L; rdeča pesa 3 L; rdeči korenček brez zelenja 4 L; rumeno korenje na drobno 1 L; črna redkev 1.50 L; rdeča redkvice 10 L; osnaženi hren 4 L; šopek zelenjave za juho s korenčkom 0.50 L; peteršilj 4 L; por 3.50 L; zelena 4 L; trda in zdrava domača čebula 3 L; salota 4 L; česen, 25 glavice za kilogram, 6 L; otrebljena, ne pa namočena berivka 10 L; otrebljeni, ne pa namočeni zeleni regrat 3 L; otrebljeni, ne pa namočeni beli regrat 5 L; neosnaženi in nenamočeni narezani motovilec 6 L; otrebljeni, ne pa namočeni motovilec 10 L; otrebljeni, ne pa namočeni domači radič (cikorkija) 4 L; otrebljeni, ne pa namočeni gojenji rdeči radič 6 L; otrebljeni, ne pa namočeni zeleni radič 10 L; nenamočena mehka špinaca 6 L; liter suhih bezgovi jagod 6 L; kilogram suhega šipka 8 L; kilogram suhega lipovega cvetja 20 L; Domača jabolka I. vrste (kanadka, bobovec, gambovec, dolenska voščenska, kasselska in Baumannova reneta) 7 L; II. vrste (tafelke, rožmarinček, carjevič) 6 L; III. vrste vsa druga zdrava domača jabolka 5 L; debeli čebulček 8 L; drobni čebulček 10 L; Jajca po 1.75 L komad.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozorjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za iz dru-

gih pokrajin uvoženo blago v veljavi cenik za zelenjavo in sadje št. 12 na rumenem papirju. Posebno pa opozarjamo prodajalke in prodajalce, da mora biti po teh cenah napredaj vse blago v takem stanju, kakor je opisano v ceniku. Predvsem jih pa opominjamo, da je strogo prepovedano prodajati namočeno zelenjavo, pač pa mora biti vsa snažna in oprana, sicer sveža a ne več mokra.

Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje cene morajo biti vidno označene pri vsem v ceniku navedenemu blagu ne samo na Vodnikovem in Pogacarjevem ter na živilskem trgu v Mostah, temveč sploh pri vseh prodajalcih in prodajalcih po vsej mestni občini Ljubljani.

Ponavljamo prošnjo gospodinj pridelovalcem sadik, naj ne mečejo sadik, ki jim ostanejo, na kompost ali drugam, temveč naj jih ponudijo svojim znancom in sosedom, da ne pride niti ena sadika v nič. Čim več zelenjave bomo pridelali, tem več jo bomo imeli ter bo zato tudi cenejša. Izkušeni vrtnarji naj svetujejo začetnikom pri obdelovanju vrtov, da bo uspeh čim največji. Obdelajte tudi najmanjšo krpico zemlje ter na vse vrtnice nasadite povrtnino. Za danes mislite na sočivje za vlaganje in sušenje!

Cene zelenjave se niso znižale, vendar bodo pa padle, ko je bo več na trgu. Zato pa sedaj pač nikomur ni treba zelenjave prodajati nad uradno določenimi najvišjimi dopustnimi cenami, še manj pa je treba zelenjavo preplačevati ter jo na ta način drugim dražiti.

Posebno pa opominjamo prodajalke in prodajalce, da so strogo prepovedane merice. Uslužbenec urada Visokega komisarata za kontrolo cen so dobili naročilo, da morajo merice pregledati s trga. Ta opominjamo tudi gospodinj, naj ne kupujejo na merice in ne sprašujejo po ceni, temveč naj brez vprašanja kupujejo na tehtnico ter plačajo po vidno označenih cenah. Zaradi vsak dan večjega dovoza povrtnine se bodo cene same znižale, zato pa samo se boste in nesramne gospodinjne blago draže same sebi ter s tem škodujejo drugim, ki ga težko nabavljajo.

DNEVNE VESTI

— Gledališko razstavo v Firenzi je otvoril s primernim nagovorom minister narodne kulture Pavolini. Posebno zanimanje vzbujajo retrospektivna razstava o najznamenitejših razstavah v Firenzi. Razstava nudi vpogled v priprave, ki so potrebne za uspešno uprizoritev na velikem sodobnem odru. Značilna razstava bo odprta ves mesec maj. Minister Pavolini je prisostvoval zvečer predstavi »Seviljske brivce« v firenškem mestnem gledališču.

— Italijanska tehnika v novi Evropi. V srečno pokopani preteklosti je Italija velikodušno odstopala Evropi in svetu delovno silo svojih sinov, kar ni bilo vedno pravično in s hvaljevalno ocenjeno. V obirih novega reda se gospodarska, finančna in tehnična sila Italije uveljavlja v Evropi v toliki meri, da bo srečni in zmagovalci zaključek vojne dopustil najširši razvoj imperialne gospodarske ekspanzije. Agit opozarja predvsem na pomembno dejstvo, da razne evropske države želijo sodelovanja italijanskega kapitala in italijanske tehnike pri okrepitvi svoje mlade industrije, posebno v proizvodnji umetnih tkaninskih vlaken. Snia Viscosa, ki je na tem polju najproduktivnejše italijansko podjetje in ga prištevajo med največje v Evropi, je lani zaključila sporazum, o katerem se je razpravljalo že dlje časa, da ustanovi v Španiji družbo za proizvodnjo celuloze in vlaken, proizvajanih na podlagi italijanskih postopkov. Načrt so ovirale znatne težkoče, ki so bile končno tako z italijanske strani kakor s strani španec odstranjene s širokogrudno naklonjenostjo. Ustanovljena je bila družba Snia (Sociedad Nacional Industrias Aplicaciones Celulosa Espanola), ki gradi svojo tovarno v Tortelavegi. Snia Viscosa pa se zaima tudi za druga podobna podjetja v drugih evropskih državah.

— Italijanska moda v Švici. Državna družba za propagando italijanske mode je, kakor poroča Agit, prvič organizirala v Švici posebno umetniško razstavo oblačilnih modelov. Sedem italijanskih modnih salonov, ki so se doslej z najodličnejšim uspehom uveljavili na podobnih prireditvah v Budimpešti, Bukarešti in Stockholmu, predvajajo oblike, plašče, klobuke, nogavice, čevlje in razno modno drobnarijo, kar vse je bilo izdelano v Italiji, je sodelovalo na modni reviji v Curihu. Organizacija je bila izvedena s pomočjo Italijanske trgovske zbornice za Švico. Revija je bila v četrtek in včeraj.

— Zbor vojnih ranjencev bo 26. t. m. v Milanu. Na zboru bo govoril predsednik zveze vojnih ranjencev Carlo Delcroix.

— Zaprti javni prostori. Kvestura v Romi je odredila, da se zapro 4 javni lokali in sicer zaradi kršenja uredb o živilskih nakaznicah. Do nadaljnjega je zaprt tudi neki bar na trgu Vittorio Emanuele, ker so bili v njem zasadeni nekateri hazarderji.

— Koroza v pletenah. Pri Gaudenziju Brustu v Gallate pri Novari so odkrili 13 metrskih stotov koroze v pletenah. Pred sodiščem je obtoženec zatrjeval, da je hotel na ta način rešiti korožo pred požarnostjo miši. Obsojen je bil na 6 mesecev in 15 dni ječe ter globo 1500 lir.

— »Pokliči me ob 15.« 57letni trgovec Angel Michelone iz Savone je šel po kosilu spat. Naročil je svoji sestri: Pokliči me ob 15. Ko ga je hotela sestra ob navedeni uri zbuditi in ni bilo iz spalnice nobenega odgovora, je brž vstopila in se približala postelji, kjer je našel njen brat — mrtev. Zadel ga je srčna kap.

— Za milijon lir krznenih predmetov je odnesla neka tatinska družina iz prostorov velike krznerske tržnice na korzu Venezia 18 v Milanu. Organi javne varnosti so že ubrali pravo sled za drznimi storilci.

— Izrečane nagrade po 100.000 in 50.000 fr. Izrečane so bile sledeče štev. pri zbiranju zakladnih bonov: V seriji A dve nagradi po 100.000 lir za štev. 1.455.914 in 1.198.663. V seriji B dve nagradi po 100.000 lir za štev. 1.392.998 in 735.494. V seriji A

štiri nagrade po 50.000 lir za štev. 1.038.291; 1.021.115; 682.968 in 1.727.489. V seriji B štiri nagrade po 50.000 lir za štev. 1.616.837; 316.837; 1.202.485, 840.048 in 1.652.629.

— Igra svetlobe in sence na Jezusovi podobi. Nekaterim vernikom se je zdelo, da so videli na Jezusovi sliki v cerkvi Marije Monticelli v Romi nekatere pojave nadnaravnega značaja. V zvezi s temi pojavi, ki so vzbudili med prebivalstvom ogromno pozornost, je bila imenovana posebna cerkvena komisija, ki je po proučitvi pojavov dognala ter razglasila, da ne gre v tem primeru za pojave nadnaravnega reda, ampak za dejstvo optične iluzije, ki jo povzroča posebna igra svetlobe in sence na podobi, kjer se Jezusove oči zdaj zapro, potem spet odpro.

— Stoletnico rojstva je doživela gospa Alojzija Campiglio iz Voghere. Slavljenska je mati 11 sinov.

— Razstava nemške plastike v Zagrebu. V zvezi z razstavo sodobne nemške plastike v Zagrebu je predaval kot gost nemško-hrvaške posredovalnice Nemške akademije v Zagrebu dr. Rittich, glavni urednik revije »Die Kunst im dritten Reich« pod okriljem zagrebške univerze.

— Zavod za mlekarstvo v Srbiji. Za pospeševanje mlekarstva v Srbiji je ministrstvo za kmetijstvo in prehrano ustanovilo v Smederevski Palanki državni zavod za mlekarstvo. Za ustanovitev zavoda je dala država na razpolago več milijonov kreditov. Zavod bo vzdrževal vzorno mlekarno ter skrbel za izobrazbo strokovnih moči na polju mlekarstva. Poleg tega se bo pa pečal tudi z rejo krav, prašičev in perutnine.

— Razporeditev delovnih moči na Hrvatskem. Hrvatski minister za obrt, industrijo in trgovino je dobil pooblastilo, da lahko dodeli v javnih ali zasebnih gospodarskih podjetjih zaposlene osebe začasno drugim obratom, ne glede na njihov položaj.

KINO MOSTE
Ob delavnikih ob 17.30, nedelja ob 14. in 17.30.
UMOR KRUPAKOWIH
Stari znanec iz postlovnih filmov: Harry Piel in pes Greif
KLEVETA
V dolo segajoča zgodba iz Evljenja malih študent
Miriam Hopkins, Merle o Beron Joel Mc Crex

— Nov grob. Po dolgotrajnem trpljenju je zapustil svoje drage G. Franc Bernik, hišni posestnik in čebelar. Pogreb bo jutri ob 15.30 izpred cerkve na Viču na pokopališče na Viču. Pokojniku blag spomin, težko prizadeti družini naše iskreno sožalje!

— Nesreče. Včeraj so prepeljali v ljubljansko bolnico večino ponesrečenec z dežele. Anton Radoš, 21letni delavec iz Adlešičev, je obdelaval les in pri tem mu je poleno odletelo v obraz. Ranjen je precej močno v spodnjo čeljust. — Nežika Intihar, 41letna žena delavca iz Ribnice, je bila zaposlena v gozdu, pri čemer jo je udarila veja v koleno zelo močno. — Ivan Debeljak, 63letni posestnik iz Loškega potoka, je cepil drva in v oko mu je odletela trska.

— Zavla Kokove, 23letna trgovska pomočnica iz Ljubljane, je včeraj doma padla in pri padcu udarila z desnico po špi ter se nevarno obrezala. — Marijana Zatl, 76letna posestnica z Ježice, si je pri padcu zlomila desno nogo. — Leopold Vidmar, 37letni delavec iz Kočevja, si je ranil prste desnice. — Sedemletna hči posestnika iz Loga, Jožeta Trček, se je igrala s otroci ob kupu hlobov. Otroci so sprožili hlobo, ki se je zvalil na deklico, in dobila je hude notranje ranitve.

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO UNION • TELEFON 22-21
Film neverjetnih ljubzenskih dogodivščajev
Vražia deklica
Melvyn Douglas, Joan Blondell

KINO MATICA • TELEFON 22-41
Film mladostne pesnice, starih snaj, srčnih in tož grva ljubani
Ura kemije
Andree Cecchi, Alida Valli, Carlo Campanini, Irasema Dilián, Sandro Ruffini in še drugi lepi mladostni talenti

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

— Nov grob. Po dolgotrajnem trpljenju je zapustil svoje drage G. Franc Bernik, hišni posestnik in čebelar. Pogreb bo jutri ob 15.30 izpred cerkve na Viču na pokopališče na Viču. Pokojniku blag spomin, težko prizadeti družini naše iskreno sožalje!

— Nesreče. Včeraj so prepeljali v ljubljansko bolnico večino ponesrečenec z dežele. Anton Radoš, 21letni delavec iz Adlešičev, je obdelaval les in pri tem mu je poleno odletelo v obraz. Ranjen je precej močno v spodnjo čeljust. — Nežika Intihar, 41letna žena delavca iz Ribnice, je bila zaposlena v gozdu, pri čemer jo je udarila veja v koleno zelo močno. — Ivan Debeljak, 63letni posestnik iz Loškega potoka, je cepil drva in v oko mu je odletela trska.

— Zavla Kokove, 23letna trgovska pomočnica iz Ljubljane, je včeraj doma padla in pri padcu udarila z desnico po špi ter se nevarno obrezala. — Marijana Zatl, 76letna posestnica z Ježice, si je pri padcu zlomila desno nogo. — Leopold Vidmar, 37letni delavec iz Kočevja, si je ranil prste desnice. — Sedemletna hči posestnika iz Loga, Jožeta Trček, se je igrala s otroci ob kupu hlobov. Otroci so sprožili hlobo, ki se je zvalil na deklico, in dobila je hude notranje ranitve.

— Nov grob. Po dolgotrajnem trpljenju je zapustil svoje drage G. Franc Bernik, hišni posestnik in čebelar. Pogreb bo jutri ob 15.30 izpred cerkve na Viču na pokopališče na Viču. Pokojniku blag spomin, težko prizadeti družini naše iskreno sožalje!

— Nesreče. Včeraj so prepeljali v ljubljansko bolnico večino ponesrečenec z dežele. Anton Radoš, 21letni delavec iz Adlešičev, je obdelaval les in pri tem mu je poleno odletelo v obraz. Ranjen je precej močno v spodnjo čeljust. — Nežika Intihar, 41letna žena delavca iz Ribnice, je bila zaposlena v gozdu, pri čemer jo je udarila veja v koleno zelo močno. — Ivan Debeljak, 63letni posestnik iz Loškega potoka, je cepil drva in v oko mu je odletela trska.

— Zavla Kokove, 23letna trgovska pomočnica iz Ljubljane, je včeraj doma padla in pri padcu udarila z desnico po špi ter se nevarno obrezala. — Marijana Zatl, 76letna posestnica z Ježice, si je pri padcu zlomila desno nogo. — Leopold Vidmar, 37letni delavec iz Kočevja, si je ranil prste desnice. — Sedemletna hči posestnika iz Loga, Jožeta Trček, se je igrala s otroci ob kupu hlobov. Otroci so sprožili hlobo, ki se je zvalil na deklico, in dobila je hude notranje ranitve.

— Nov grob. Po dolgotrajnem trpljenju je zapustil svoje drage G. Franc Bernik, hišni posestnik in čebelar. Pogreb bo jutri ob 15.30 izpred cerkve na Viču na pokopališče na Viču. Pokojniku blag spomin, težko prizadeti družini naše iskreno sožalje!

— Nesreče. Včeraj so prepeljali v ljubljansko bolnico večino ponesrečenec z dežele. Anton Radoš, 21letni delavec iz Adlešičev, je obdelaval les in pri tem mu je poleno odletelo v obraz. Ranjen je precej močno v spodnjo čeljust. — Nežika Intihar, 41letna žena delavca iz Ribnice, je bila zaposlena v gozdu, pri čemer jo je udarila veja v koleno zelo močno. — Ivan Debeljak, 63letni posestnik iz Loškega potoka, je cepil drva in v oko mu je odletela trska.

— Zavla Kokove, 23letna trgovska pomočnica iz Ljubljane, je včeraj doma padla in pri padcu udarila z desnico po špi ter se nevarno obrezala. — Marijana Zatl, 76letna posestnica z Ježice, si je pri padcu zlomila desno nogo. — Leopold Vidmar, 37letni delavec iz Kočevja, si je ranil prste desnice. — Sedemletna hči posestnika iz Loga, Jožeta Trček, se je igrala s otroci ob kupu hlobov. Otroci so sprožili hlobo, ki se je zvalil na deklico, in dobila je hude notranje ranitve.

— Nov grob. Po dolgotrajnem trpljenju je zapustil svoje drage G. Franc Bernik, hišni posestnik in čebelar. Pogreb bo jutri ob 15.30 izpred cerkve na Viču na pokopališče na Viču. Pokojniku blag spomin, težko prizadeti družini naše iskreno sožalje!

— Nesreče. Včeraj so prepeljali v ljubljansko bolnico večino ponesrečenec z dežele. Anton Radoš, 21letni delavec iz Adlešičev, je obdelaval les in pri tem mu je poleno odletelo v obraz. Ranjen je precej močno v spodnjo čeljust. — Nežika Intihar, 41letna žena delavca iz Ribnice, je bila zaposlena v gozdu, pri čemer jo je udarila veja v koleno zelo močno. — Ivan Debeljak, 63letni posestnik iz Loškega potoka, je cepil drva in v oko mu je odletela trska.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF
Predstave ob delavnikih ob 14. in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-41
Film mladostne pesnice, starih snaj, srčnih in tož grva ljubani
Ura kemije
Andree Cecchi, Alida Valli, Carlo Campanini, Irasema Dilián, Sandro Ruffini in še drugi lepi mladostni talenti

KINO UNION • TELEFON 22-21
Film neverjetnih ljubzenskih dogodivščajev
Vražia deklica
Melvyn Douglas, Joan Blondell

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivščin
Tri zlate deklice
Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

Kako je Ljubljana dobila klavnico

Nekaj zgodovine o klavnicah in posebej o ljubljanski klavnici

Ljubljana, 24. aprila.

Ko smo opisovali novo tržnico, smo tudi omenili, da ima Ljubljana zelo moderno klavnico, ki je celo služila za vzor novi monakovski klavnici. Zdaj, ko je postala aktualna reorganizacija mestnih podjetij po novem statutu, je tudi prav, da se dotaknemo nekolič zgodovine teh podjetij. Če pa govorimo o sedanji mestni klavnici, se je treba vsaj malo dotakniti tudi kulturno zgodovinskih razmer.

Ne šele dandanašnja higiena

Današnja higiena, to se pravi, vas kar razumemo pod splošnimi, modernimi zdravstvenimi ureditvami, zasluži res upoštevanje in tisto popularnost, ki si jo je pridobila, da se tem bolj pogosto govorimo o njej, o odnosu se sklicujemo na njo. Toda začetka zdravstvenih ureditev ne smemo iskati le v sedanjosti v današnjem zdravstvu. Tudi mesogledstvo, to se pravi poljudno: zdravstveni nadzor nad klanjem živine in prodajo mesa, ki izhaja šele iz novejšega časa. Zdravstvene ureditve seveda niso že od davnine v tem pogledu enake, kakor tudi niso bile vedno tako popolne, vendar ni šele današnja higiena začetek zdravstvenega nadzorstva nad prodajo mesa.

Mesogledniki—svečeniki

Če se posebej tudi v tem primeru v zgodovino, moramo začeti najmanj pri Rimljanah ali pri Grkih. Omenimo pa naj vsaj tudi Egipčane. Klanje živali je bilo v davnini zvezano z obredi, oziroma je bilo obred sam. Tudi preprosti ljudje, ki so čitali le sv. pismo, vedo, da so v starem veku klali živali pred žrtveniki, žrtvovali so živali božanstvom, ko so za kaj molili ali ko so se hoteli odkupiti od njihovega gneva. Nekatera verstva so že v davnini prepovedovala uživanje mesa nekaterih živali. Podobne prepovedi so v veljavi v nekaterih verstvih še danes. V starem veku klanje živine pri Egipčanih in Grkih ni moglo biti ločeno od verskega življenja in je imelo obredni značaj. Zato je bilo tudi prepisano, da so smeli klati samo na določeni krajih, in sicer v predvorjih svetišč. Tako nam postane tudi razumljivo, da so bili mesogledniki svečeniki. Rimljani so pa predpisovali klanje na javnih trgih, kar je imelo velik zdravstveni pomen, čeprav se to morda ždi na prvi pogled paradoks: občinstvo je namreč tako lažje nadziralo mesarje pri njihovem delu ter je opravičilo delo mesoglednikov. Razumljivo je, da je bilo tveganje klati bojne živali ali pripavaljati meso celo iz poginulih živalih javno.

Najstarejši predpis o mesogledstvu

Najstarejši predpisi o mesogledstvu v novem veku so bili najbrž izdani v Italiji. Tako je znano, da so bili v Napoliju izdani strogi predpisi o pregledu mesa že leta 1221. Kdor je prodajal meso bolnih živali, je bil prvič kaznovan telesno, pri drugem prestopu so mu odedali roko, pri tretjem pa ni bilo več milosti: obesili so ga. Tudi pozneje se je Napolio odlikoval med večjimi mesti s strogimi predpisi o klanju živali in pregledu mesa. V srednjem veku, ko so pa peči odločali tudi o posvetnih zalevah, niso tudi zanemarjali zdravstvenih zadev. Zato je razumljivo, da je papež Zaharija dovolil le uživanje kuhane svinjine in slanine. Strogo je bilo prepovedano prodajati meso bolnih živali. Iz zgodovinskih virov razvidimo, da so si večja mesta v 13. st. zelo prizadevala čim bolj vzorno urediti mesogledstvo. Meso je bilo pač že od najstarejših časov, če ne vedno najcenejši, pa najvažnejši živilski.

Prva javna klavnica

Javne klavnice so sorazmerno mlada pridobitev. Če smemo zaupati zgodovinskim virom, je bila prva javna klavnica ustanovljena v XIII. st. v Amiensu. Že tedaj je bil ogled mesa poverjen posebnim strokovnjakom. Čeprav druga mesta tedaj niso še imela javnih klavnic, je pa bilo vsaj urejeno klanje živali in ogled mesa po precej strogih predpisih, kakor nam pričajo zgodovinske listine. Iz teh listin je pa tudi razvidno, da so kmalu začeli predpisovati skupne javne klavnice, pristojbine, kazni za prestopke in podobne zdravstvene ukrepe. Seveda je pa bil potreben razvoj več stoletij, preden so bili uveljavljeni tudi zakoni o zatiranju kužnih bolezni pri živali, nadzorstvo nad živilci itd. — do vseh današnjih predpisov ter ureditev.

Kako je prišlo do ustanavljanja klavnic

Da so sčasom začeli klati živali v klavnicah si ne razlagamo le s tem, da je bilo tako delo racionalizirano ter olajšano. Upoštevati moramo, da je klanje živali na odprtih krajih in pri zasebnikih vedno žalilo čut ljudi in da je vplivalo demoralizirajoče

na mladino. Morja v prejšnjih stoletjih ljudje v tem pogledu res niso bili posebno občutljivi, vsaj ne tako kakor dandanes, vsekakor je pa bil v človeku vedno vsaj podzavestni odpor proti pobijanju in prelivanju krvi. Ustanovitev skupnih klavnic je bila neobhodno potrebna, ko so bili uveljavljeni strožji predpisi o klanju živali in pregledu mesa, kajti zdravstveno nadzorstvo ni bilo mogoče, ko so klali na številnih krajih.

Prva klavnica v Ljubljani

Glede na to, da je bila Ljubljana pred dobrim pol stoletjem še sorazmerno malo mesto, je dobila precej zgodaj skupno klavnico. Prva klavnica je pa bila namenjena le za govedo. Bila je zanimivost svoje vrste že zaradi tega, ker je bila postavljena na kolen na Ljubljani ob poslopju bivše prisilne delavnice. Že iz drugih zgodovinskih podatkov, ki so bili objavljeni ob priliki opisa nove tržnice, ste spregledali, da so mesarji prodajali meso in klali živino, bodisi nad Ljubljano, na mostu, ali vsaj na nabrežju, čim bliže vode. To je bilo potrebno zaradi odplakovanja. Reka je bila v starih časih kanal. Zato so se tudi blizu vode naselili drugi obrtniki, ki so spuščali odplake v njo, n. pr. usnarji, barvarji itd. Ko je Ljubljana že imela prvo skupno klavnico, so vendar še klali teleta, prašiče in drobnico v raznih krajih v mestu in predmestjih, najbolj pogosto na dvoriščih mesarskih hiš. Mesarske hiše so bile navadno tudi gostilniške hiše. Največ prašičev so poklali na dvorišču gostilne pri »Štrajzelnu« na Poljanski cesti.

Druga, moderna klavnica

Drugo, res moderno klavnico, namenjeno za klanje vseh vrst živali, je Ljubljana dobila l. 1881 na prostoru, kjer stoji sedanja velika klavnica. Omenili smo že, da je bila vseh monakovski klavnici; prišla si jo je ogledat posebna komisija iz Monakovega. Ko je bila nova klavnica izročena svojemu namenu, je bilo prepovedano klanje živali na domovih. Šele posledje je bilo mogoče popolnejše zdravstveno nadzorstvo. Toda, ko so zidali sicer moderno klavnico, niso računali z naglim razvojem mesta. Tedaj se je morda zdelo, da se mesto ne bo širilo, vsaj ne v takšnem obsegu kakor se je za letnih desetletij. Zato je postala klavnica kmalu pretisna. Promet je začel naglo narasčati in delo je bilo v klavnici ovržano. V nekaj letih so v ljubljanski klavnici tudi mnogo klali za izvoz. Klavnica je postala tesna že zadnja leta pred svetovno vojno. Kljub moderni ureditvi druge ljubljanske klavnice iz leta 1881 je bila občutna pomanjkljivost: klavnica ni imela primerne hladilnice. Najbrž se še spominjate, da so imeli naši mesarji »hladilnice«, to se pravi starinsko ledenico, ob mestnem domu, ob severnem vnožju Gradu. Hladilnica v klavnici je bila mnogo premajhna. Obe hladilnici, ona v klavnici in ledenica pri mestnem domu, sta pa bili tudi pretisni, saj sta obsegali skupaj komaj okrog 200 m². Kako zelo so pogrešali mesarji primerno hladilnico, se je izkazalo takoj, ko je bila odprta nova klavnica. Zavzeli so takoj vso novo hladilnico, ki obsega 1600 m². Opis sedanje klavnice bomo priobčili ob drugi priliki.

2.216,000.000 ljudi živi na svetu

V primeri z drugimi deli sveta je Evropa mnogo pregesto naseljena

Mnogo je še na svetu krajev, ki so tako daleč ali pa tako težko dostopni, da število njihovih prebivalcev sploh ni znano, ali pa da ga poznamo samo po približnih cenitvah. V gorskih krajih Sumatre v južnoameriškem Gran Chaku v osrčju Afrike, v gorskih krajih Srednje Azije, povsod so še na zemljevidu bele lise in morda bo trajalo še več desetletij, predno bodo ti kraji raziskani. Kolikor je pa sploh mogoče dognati, prebiva na 134.800.000 km² obsega joči površini naše zemlje — sveda brez morij — 2.216.000.000 ljudi. Od tega odpade na Evropo 534 milijonov, na Azijo 1.235.000.000, na Afriko 160 milijonov, na Ameriko 276 milijonov in na Avstralijo z južnim otokom vred 11 milijonov.

Nemški državni statistični urad je ugotovil, da je živel leta 1800 na vsem svetu okrog 837 milijonov prebivalcev in da se je torej v zadnjih 140 letih povečalo za 2,5 krat. Najbolj nas zanima pri tem razvoj v Evropi. Tu se je povečalo število prebivalstva od 187 na 534 milijonov ali za 2,8-krat vsega prebivalstva naše zemlje, dočim se število prebivalcev Evrope

v zadnjih 140 letih ni niti potrojilo, je naraslo v Združenih državah na 11-kratno število. Združene države so imele leta 1800 komaj 25 milijonov prebivalcev predlanskim pa že 276 milijonov. Navzlic velikemu porastu pa pride v Ameriki še vedno na 1 km² samo 6,4 prebivalcev, dočim jih pride v Evropi 46,8. V zvezi s tem lahko takoj omenimo, da pride v Aziji na 1 km² 29,9, v Afriki komaj 5,3, v Avstraliji z južnim otokom vred pa samo 1,2.

Evropa je torej mnogo pregesto naseljena, če je primerjamo z drugimi deli sveta. Na 11.400.000 km², kolikor meri Evropa, prebiva 24,1% vsega prebivalstva sveta. V Aziji prebiva na 41.300.000 km² 35,7%, Afrika je skoraj trikrat tako velika kakor Evropa, pa prebiva v nji samo 7,2% vseh prebivalcev sveta. Amerika, ki je večja od Azije, ima 12,5%. Avstralija z južnim otokom vred, ki meri 8.900.000 km² ima pa celo 0,5% prebivalstva naše zemlje. Ti podatki slone vedno na ljudskih štetjih okrog leta 1940 in so torej najnovejši.

300 vrst cigaret manj

Tudi nemška industrija cigaret mora dati oboroževalni industriji na razpolago svoje delovne moči. Zato je bilo potrebno večje osredotočenje dela in racionalnejše izkoriščanje delovnih moči. Da se dobi čim več delavcev za vojno industrijo, bi v kratkem v Nemčiji ustavilo delo 42 tvmnic cigaret. O tem smo kratko poročali že v sredo.

Iz prometa izgine s tem od dotedanjih blizu 500 vrst cigaret okrog 300. Ostalo bo torej še okrog 200 vrst cigaret, kar pač zadostuje še tako razvajenim kadilecem. Tako bogata izbira tobačnih izdelkov je mogoča samo tam, kjer nimajo monopola. Vsaka tvmnica izljuje svojo vrsto cigaret in čim več jih je, tem hujša je konkurenca. V bodoče bodo izdelovali cigarete v Nemčiji samo še v 24 tvmnicah. Delo bodo ustavili večinoma manjše in srednje tovarne. Med podobnimi tovarni je glede proizvodnje velika razlika. V manjših tvmnicah še vedno prevladuje ročno delo zlasti v pogledu pakovanja. Storitve enega delavca v taki tovarni doseže komaj eno petino one v velikem obratu, kjer gre proizvodnja na tekočem traku.

Za ustavitve obrata je bilo merodajno vse skozi nepristransko merilo. Tovarne, ki ne dosežejo določene minimalne proizvod-

nje, morajo ustaviti obratovanje in izročiti zalogo tobača do konca vojne večjim, modernejšim. Več vrst cigaret bo kot rečeno izginilo v Nemčiji iz prometa, toda kadilci se bodo radi nekoliko omejili, saj vedo, da pomeni to le neznatno žrtev, do-prinešeno javnemu cilju — končno zmagi.

Najpopolnejši motor

Srce, osrednji organ krvnega obtoka, je najpomembnejša in najodpornjša mišica človeškega telesa. To je pa ob enem najpopolnejši in najmočnejši motor, kar jih pozna svet. Katere drugi motor bi lahko skozi 70, 80 ali pa celo 100 let nepretrgoma deloval? Pa ne samo to, pomisliti moramo deloval, da se človeško srce skrči in razširi 65 do 75 krat v minuti. Ne moremo si misliti motorja, ki bi deloval tako pravilno in dolgo kakor človeško srce. Ta mišica, velika komaj tako kakor pest odraslega človeka, pretoči dnevno 10.000 litrov krvi. V povprečnem človeškem življenju je pretoči 250 milijonov litrov. Moško srce tehta nekaj nad 300 gramov, žensko pa povprečno 20 gramov manj.

V nasprotju z vsemi drugimi človeškimi organi, ki postanejo manjši in lažji, ko se človek postara, postaja srce z leti večje. Malo je tudi znano, da miruje srce navzile

svojemu pravilnemu utripanju v resnici celih 20 let v povprečnem človeškem življenju, kajti po vsakem ritmičnem udarcu se njegovo delovanje ustavi za eno šestino sekunde. To je ob enem počitek srca, ki ga mora seveda tudi imeti, da se prehitro ne obrabi.

Mačke — pismonoše

Marsikdo ne ve, da ne prinašajo pisem in vesti samo golobje, temveč tudi psi. Posebno v vojnem času opravljajo psi v tem pogledu zelo važno delo. Pošiljajo jih z važnimi vestmi iz prvih bojniš črt v zadledje. V tej službi so se psi zelo dobro obnesli, in storili vojaškemu poveljstvu že marsikatero neprecenljivo uslugo.

Pa tudi mačke se dajo uporabljati za prenašanje pisem. V prejšnjem stoletju so v mnogih krajih Nemčije dresirali mačke za to službo. V Berlinu so imeli še leta 1889 v poštni službi mnogo mačk in izkazalo se je, da izpolnjujejo svoje naloge prav tako vestno kakor golobje. Če so poslali mačko z ene pošte na drugo, so kmalu dobili odgovor. Mačke imajo visoko razvit čut za orientiranje in tudi v velikem mestu zanesljivo najdejo pravo pot.

Krakov postane mesto vrtov

Generalni guverner je naročil nemški upravi Krakova, naj ukrene vse potrebno, da postane Krakov zopet cvetoče nemško mesto. Nemška mestna uprava je dobila celo vrsto nalog, ki naj bi bile deloma izpolnjene še pred koncem vojne. Nemški del mesta obsega zdaj zlasti zapadno stran Krakova. Poleg tega je določena del mestnega središča izključno za nemške svrhe. Tako bodo zavzeli Trg Adolfa Hitlerja nemški trgovci, da se bo tudi tu videlo, kaj vse so ustvarili Nemci na vzhodu. Po navodilu generalnega guvernerja bo Krakov sčasoma izpremenjen v »zorno mesto vrtov«. Vsi židje so se morali izseliti na drugo stran Visle, kjer imajo svoj okraj in so strogo ločeni od ostalega prebivalstva. Židov je ostalo v Krakovu okrog 18.000.

Tečajni nemščine za inozemske delavce

Za stotisoče inozemskih delavcev, zaposlenih v nemški vojni industriji, prirejuje tečajne nemščine. Kakor stoji inozemski delavci v tovarnah ne glede na svojo narodnost skupaj pri starih in opravljajo svoje delo, tako sede tudi v učilnicah skupaj v klopih in se uče nemščine. Razen tega pa prireja izobraževalni odelček delovne fronte posebne jezikovne tečaje za Danco, Francoze, Italijane in Holande. V teh tečajih poučujejo po najenostavnejši učni metodi in knjige so samo pripomočki. S prirejanjem jezikovnih tečajev za inozemske delavce hoče dosegati dva cilja. Na eni strani naj bi se človečilo »akoj čim večja storitev v tovarni samih na drugi strani naj bi na nizozemski delavci dobili priliko spoznati novo Nemčijo in njeno delo. Znanje jezika je za eno in drugo nujno potrebno.

Gertrude Vanderbilt umrla

Za široo javnost morda neznano ime. Zato pa je bila gospa Gertrude Vanderbilt tem bolj znana pri onih, ki se zanimajo za umetniške dragocenosti in redkosti. Po vsej Evropi so ljubitelji umetnin vedeli za njeno hišo na peti aveniji v New Yorku, ki je eden najbogatejših umetnostnih muzejev na svetu. Gospa Gertrude Vanderbilt je umrla v neki kliniki v New Yorku, stara 56 let. Vrednost njenega velikega premoženja je toliko, da bo samo država dobila okoli sto milijonov dolarjev iz naslova dediščinskega davka.

Konzervirana kri

»Pozor! Krvna konzerva! Imeti na hladnem, ne premetavati!« Tako je napisano na sivih zabojih, ki jih pošiljajo iz Nemčije na bojišča, zlasti na vzhodno, skupaj z raznimi zdravili in robo Rdečega križa. Konzervirano kri v zabojih prevažajo večinoma s transportnimi letali. V sivih zabojih so skrbno spravljene in proti toplotnim vplivom zavarovane velike steklene epruvete, na katerih je označeno, h kateri skupini spada kri v njih. Konzervirana kri gre iz Nemčije v vojne bolnišnice za bojišče. Tam jo rabijo zdravniki za transfuzije. Kjer ni na razpolago darovalcev krvi, si pomagajo s konzervirano krvjo, ki ostane zdrava in uporabna skozi mesec dni. Kri, ki jo je daroval ta ali oni darovalec v Nemčiji pred enim mesecem, se lahko torej še porabi na bojišču, da rešijo težko ranjenemu vojakovi življenje.

Kozliček — spaček

Na vzorni kmetijski veleposelnika Giana Legrandia iz francoske občine Estrées pri Ginevri imajo posebno veselje s kozličkom, ki je bil povzržen v znamenju posebne igre, ki si jo je spet dovolila priroda. Kozliček ima namreč štiri oči, dva gobca, dva jezika, vendar samo eno glavo, ki pa je zelo velika. Čudoviti kozliček je ostal pri življenju ter ima nenavaden apetit.

DVOJNE TRAGEDIJE

Aleksander Dumas st. je bil nekoč predstavljen v družbi uglednega zdravnika. Zdravnik ga je pomilovalno pogledal, rekoč: Vi delate roje tragedije, mladi gospod?

— Da, gospod doktor — je odgovoril Dumas, — tragedije delam, kakor in delate tudi vi. Razlika je samo ta, da zavijam jaz sam svoje tragedije v svilni papir, dočim spravljajo vaše tragedije drugi v lesene krste.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10		11		
12				13			
14				15			16
17			18		19	20	
	21						
22	23			24			
25				26			
	27		28		29		
30		31		32			
33	34						35
36				37			
38			39			40	
		41	42				
43							45
		44					
46				47			

Besede pomenijo

Vodoravno: 1 vrednost v denarju, 5 svetopisemska oseba, 9 žensko ime, 11 pripadnik izumrlega slovanskega plemena, 12 del imena kraja, v katerem je Jezus napravil prvi čudež, 14 majhen deleč gnote, 15 veznik, 17 hrošč, 19 Noetov sin, 21 Homerjeva pesnitev, 22 bežina, naglo se premikam, 24 zločinec, 25 beseda v očenašu, 26 ločila, 27 veznik, 28 vzklip, 29 površinska mera, 30 kratica za sledec, 31 izdatna hrana, 33 se bavi s kaznivimi dejanji, 36 grški junak pred Trojo, 37 egipčanski bog solca, 38 glej 37 vodor., 39 možko ime prirejeno iz tujega, 41 delavec kovinske stroke, 43 plemkinja, 44 ptice, 45 kratica za neznanca, 46 prva žena, 47 morje.

Navpično: 1 tobačni izdelek, 2 grška miza, 3 v mislih nedosleden, 4 živalski (tujka), 6 sesti na konja, 7 žensko ime, 8 sredi avta, 10 znak za kemično pravo, 13 pesem, 16 gojitelj sporta zaradi zabave in zdravlja, 18 kakor hitro, 20 otok v Donavi pri Beogradu, 23 tuje žensko ime, 26 važen del hiše (dve besedi), 28 krojaška potrebščina, 30 oblika glagola, ki pomeni odlašati, dozorevati, razvijati se v času, 31 ameriška filmska družba, 32 vidna, razločna, 34 vzklip, 35 sladkana, 39 obvestila, opozorila (tujka), 40 dva samoglasnika, 41 reka v Ljubljanski pokrajini, 42 del glave, 45 oblika zanikanega pomožnega glagola.

Rešitev zadnje križanke

Vodoravno: 2. Maribor, 9. as, 11. Reberka, 12. rak, 14. kason, 15. Alah, 17. rep, 18. daven, 20. nak, 22. amater, 24. no, 25. Aleman, 28. Arabella, 50. AG, 32. Alarik, 33. lov, 35. otoka, 36. Abel, 38. Adam, 39. denar, 41. at, 42. ale, 43. ep, 45. in, 47. Iranec, 50. znak, 51. koks.

Navpično: 1. parada, 3. ar, 4. rek, 5. Ibar, 6. besen, 7. okopan, 8. ran, 10. salama, 13. Kavala, 16. hotera, 19. nemalo, 21. korakam, 23. rabata, 26. neroda, 27. bahada, 29. likati, 31. gobelin, 34. Venera, 37. la, 40. Ren, 44. pek, 46. nos, 48. ak, 49. co.

Inseriraj v „Slov. Narodu“

B. Ferowne:

Dr. Torridon igra za vse

Roman

Plavalasi mladi človek je sedel za mizico v senci palme. Ročka za kavo, prazen pladenj za pecivo in polprazen krožnik s stopljenim maslom so stali na mizi. Plavalasi mladenič je zleknen sedel na stolu, in brada mu je visela na prsi. Pismošča še ni pomnil, da bi bil kdaj videl koga tako trdno preprečevalno spečega.

Mož je moral nekajkrat zaklicati: »Gospod!... Gospod!« in nazadnje celo stresti spečega za ramo, da je odprl oči.

»Dobro jutro, gospod,« je rekel pismošča. Znova je pogledal pismo, ki ga je imel v roki, in vprašal: »Doktor Torridon?«

Roy je trenil s trepalnicami zaprl oči in sunkoma sedel pokonci:

»Doktor Torridon sem jaz. Kaj pa...«

»Pismo, gospod.«

Roy ga je vzel in pogledal. Naslovljeno je bilo nedvomno nanj, drobna neznana pisava je bila vijoličaste barve znamka francoska, poštni žig »Belle-marie«. Kdo bi ni utegnil pisati semkaj, se je vprašal mladi človek. Sam je bil dal vsakomur naslov »Poste restante, Nizza«.

Pismošča je vprašal:

»V redu, gospod?«

»Da, izvrstno, hvala lepa.«

Toda pismošča se je še obotavljal. Imel je novico. Upalno je vprašal:

»Ste že kaj slišali o tragediji, gospod?«

Roy se je naredil, kakor da ves zaverovan odpira ovitek.

»O kakšni tragediji?« je vprašal s hinavskim ravnodušjem.

»Snoči, gospod, so našli tamle gori na cesti — nedoločeno je pokazal proti Cornichi — »razmesarjeno možko truplo. Najprej so mislili, da se je zgodila nesreča, a ko je potem prišel resilni voz, so videli, da je mrtvec ustreljen s samokresom. Kakor kaže, gospod, je umor delo zločinske tolpe. Očitno so umorili neznanca v avtomobilu, ki je vozil z veliko hitrostjo, in ga nato vrgli na cesto, kjer ga je povozil drug avtomobil.«

Pismošča je dodal svoje osebno mnenje, da se v Franciji množe zločini »po ameriškem vzorcu«, nato pa odšel razglazlati novico drugod.

Roy Torridon je dolgo časa nepremično sedel za mizo. Potem je z naporom odtrgal misli od mračnega privida, ki mu ni dal miru, pogledal okrog sebe, se ježno počeljal po čelu, prižgal cigareto in globoko vdihnil dim, preden se je lotil pisma.

Kakor ovitek, je bilo tudi pismo napisano z vijoličasto barvo. Bilo je brez podpisa in v francoskem jeziku:

»Slišim, da imate bisere na prodaj. Jaz jih kupim za gotov denar, kolikor jih hočete prodati, po višji

ceni, nego vam jo plača kazino, in ne da bi vas nadlegoval z vprašanji o njihovem izviru.

Ako vas stvar zanima, pridite danes med 18. in 19. uro v »Café de la Chasseress« v Bellamarije in vprašajte lastnika po monsieurju Brému.

Roy je skomignil z rameni. Nov kupec za bisere, kakor debeli Orest T. Vesper. Vtaknil je pismo v žep kopalnega plašča in se šel v hišo oblačit. Ko je bilo treba preložit bisere in denar v dnevno obleko, je pismo še enkrat prebral in ga že hotel raztrgati, nato pa ga je vendarle spravil v žep. V žep je del tudi Saidov samokres; potem je zaklenil vilo in krenil proti lopi za avtomobil, ki je stala blizu ograje.

Ko pa je prišel do svojega Buicka, mu je pogled na zvezdasto luknjo v vetrobranu čudno presunil srce.

»Moj Bog!« je pomislil. »Ko bi bila policija prišla in videla to šipo!«

To stvar z vetrobranom je bil docela pozabil. Hitro je vzel železen odvijak, razbil šipo do dobrega in zakopal drobce v pesek.

Ura je bila že ena, ko je ustavil Buicka pred »Soleil et Ombre« in krenil proti dvorcu.

Na terasi, ki je bila vsa v solncu, ni našel žive duše, in tudi basen je bil zapuščen. Vhodna vrata so bila na stečaj odprta, in ko je Roy pritisnil na zvonilni gumb, se je pokazal v predsobju človek nizke rasti v črnih hlačah in belem jopiču.

»Ali je gospod Brookby doma?« je vprašal Roy.

»Ni ga, gospod.«